

Uredništvo: sprava, Ljubljana, Kopitarjeva 4. Telefon 4001-4004. Mesečna naročnina 20 lit., za inostranstvo 40 lit., — Del. rač. Ljub. Ljuna 10.634 za naročnino in 10.354 za preplate, — izključno dostopne in agense in italije in inostranstva: G.P.I. & A. Milano. Rekoplate na vrata.

SCLOVENECE

JULIJ - 1944

15

SOBOTA

Weiter schwere Kämpfe in der Normandie

Der feindliche Durchbruch nicht gelungen — Weitere Sowjetdurchbruchsversuche im Mittelabschnitt der Ostfront vereitelt — In Italien Feindangriffe nördlich Volterra und bei Città di Castello

Aus dem Führerhauptquartier, 14. 7. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Westteil des normannischen Landkopfes warfen die Nordamerikaner neue Verbände in die Schlacht und setzten ihre Angriffe mit dem Schwerpunkt in Richtung auf St. Lo fort. Im Verlauf erbitterter Kämpfe drängte der Feind unter Inkaufnahme hoher Verluste unsere Truppen in einigen Abschnitten unwesentlich zurück. Es gelang ihm an keiner Stelle, den erstrebten Durchbruch zu erzwingen. Die schweren Kämpfe halten mit unverminderter Heftigkeit an.

Sicherungsstreitkräfte der Kriegsmarine schossen vor der niederländischen Küste zwei britische Schnellboote in Brand. Ein eigenes Vorpostenboot ging verloren.

Schweres Vergeltungsfeuer liegt weiterhin auf dem Grossraum von London.

In Italien beschränkte sich der Feind gestern auf Angriffe im Raum nördlich Volterra und beiderseits des Tiber im Abschnitt Città di Castello. Während des ganzen Tages wurde hier erbittert und mit wechselndem Erfolg um einige Höhenstellungen gekämpft. Trotz starken Menschen- und Materialeinsatzes blieb der Geländegewinn des Feindes unbedeutend.

Im rückwärtigen Frontgebiet und im oberitalienischen Raum wurden mehrere Bandengruppen und Sabotagetrupps vernichtet.

Im Süden der Ostfront wiesen deutsche und ungarische Verbände im Raum von Kolomea örtliche Vorstöße der Bolschewisten ab. Westlich Luck setzten sich unsere Divisionen befehlsgemäss aus einem vorspringenden Frontbogen ab und schlugen in den

Nadalje težki boji v Normandiji

Sovražni prodor se ni posrečil — Izjalovili so se nadaljnji sovjetski proborji poizkusi na srednjem odseku vzhodnega bojišča — V Italiji sovražni napadi severno od Volterra in pri Città di Castello

Führerjev glavni stan, 14. julija. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na zapadnem delu normanskega predmostja so vrgli Severnoamerikanci v bitko nove čete ter so nadaljevali svoje napade s težiščem v smeri proti St. Lōju. Med ogorčenimi boji je sovražnik za ceno visokih izgub ponekod naše čete nebstveno potisnil nazaj. Nikjer mu ni uspelo doseči zaželenega prodora. Težki boji se nadaljujejo z nezmanjšano silovitostjo.

Varovalne edinice vojne mornarice so zažgale pred nizozemsko obalo dva britanska hitra čolna. Izgubili smo en lasten predstražni čoln.

Sirše področje Londona leži še nadalje pod težkim povračilnim ognjem.

V Italiji se je sovražnik večeraj omejil na napade na področju severno od Volterra in na obeh bregovih Tibera na odseku Città di Castello. Tu so se ves dan z različnim uspehom bile borbe za nekaj višinskih postojank. Vkljub močni uporabi ljudi in gradiva je bilo sovražno napredovanje nepomembno.

V zaledju bojišča in v zgornjem italijanskem področju smo uničili več tolovajskih skupin sabotažnih čet.

Na jugu vzhodnega bojišča so na področju Kolomeje nemški in madžarski oddelki zavrnili krajevne boljševiške sunke. Zapadno od Lucka so se naše divizije na povelje umaknile z nekega izpostavljenega loka v bojni črti ter so na novih postojankah

Generalfeldmarschal von Kluge nadzoruje obalo

Berlin, 13. julija. Kakor poroča časopis se je podal novoimenovani vrhovni poveljnik na zahodu generalfeldmarschal von Kluge te dni na neko nadzorovalno potovanje ob obali Rokavskega preliva. Prvi dan svoje vožnje je obiskal generalfeldmarschal predvsem obalne odseke, ki so v zgodovini vojnega pohoda na zahodu v letu 1940 zvezani z njegovim imenom. Takratni generalni polkovnik von Kluge je kot vrhovni poveljnik 4. armade podrl podaljšano Maginotovo črto ter napredoval v silajnem pohodu vzdolž Somme do Abbevilla. S tem je bila sovražnikova bojna črta pretrgana na dva dela. Klugejeva armada je potem v hitrih pohodih zavzela Boulogne in Calais ter z zahoda napadla Dunkerque. V dneh od 5. do 8. junija je prodiral Klugejeva armada v Weygandovo črto ob Sommi ter vdrla v notranjost Francije. Močne obalne utrbe so napravile na generalfeldmarschala von Klugeja močan vtis. Poveljniki vseh treh delov vojske so poročali o svojih nalogah v obrambnem sistemu atlantskega zidu. Generalfeldmarschal se je kot topničar posebno zanimal za topniške naprave. Generalfeldmarschal von Kluge je z gnušom opazil številna razdejavanja mirujočih krajev. Med bojnim pohodom 1. 1940 so ostali ti kraji pri prodiranju njegove armade povsem nepoškodovani, v poslednjih mesecih pa so jih izpremenili angloameriški strohovni bombniki v razvaline. Kot odličan poznavalec najmodernej-

Kaj pričakujejo narodi od konca vojne

Iz članka dr. Göbbelsa v listu »Das Reich«

Berlin, 13. julija. Državni minister dr. Göbbels ugotavlja v svojem članku najnovejši številke tednika »Das Reich«, da so vojni cilji Nemčije in njenih zaveznikov bližji upanju vsega sveta glede konca te vojne in njej sledočega miru, kot pa vojni cilji nasprotnikov. Vsi narodi si žele po tej vojni dolgo dobo miru in pomirjenja, nacionalnega napredka, globoke socialne obnove, gospodarskega splošnega ter zagotovljene življenjske sreče narodov, in sicer ne na račun drugih narodov, marveč iz svoje lastne sile. Minister je nadalje poudaril, da Nemci niso nikdar hoteli kaj drugega kot to, kar pričakujejo danes ob petem letu vojne od konca vojne vsakjudo in nevojskujoci se narodi. Kar se nas tiče, bi lahko dosegli te cilje tudi brez vojne. Za naš lastni narod bi danes že davno uresničili te cilje, če nam ne bi tega sovražnik preprečil z vojno. Prepričan sem tudi, da bi tudi na nasprotni strani že uresničili dober del teh ciljev, če ne bi plutokratsko-boljševiške vladajoče oblasti hotele ravno nasprotno in če ne bi z vsimi sredstvi zavzele za svoje sebične namene.

Minister je nato povedal, kakšen bi bil svet, če bi to vojno dobila nasprotna stran. Predstaviti si moramo le uničevalne programe naših zahodnih nasprotnikov, da popolnoma molimo o boljševizmu, ki bi spremenil Evropo v pravi peklo, potem šele vemo, da ne bi bilo za vse dogledne čase niti za ene, niti za druge narode nobenega miru, sreče ter blagostanja. Z verskilekškim sramotni diktat, ki je hotel zadušiti življenjsko možnost nemškega naroda, je vrgel ne le Nemčijo, marveč vso Evropo, da, ves svet v dvajsetletni kaos, iz katerega ni našlo trpeče človeštvo drugega izhoda kot ponovno vojno in s tem vzrok splošne nesreče. Ne moremo trditi, da bi postali nasprotniki zaradi stopenjih napak kaj bolj pametni, nasprotno, oni mislijo, da bodo lahko s posrstitvijo te vojne usli neizbežnim posledicam. Nemška stvar je danes stvar vsega omikanega sveta. Če v vsej tej vojni nismo uporabili tistih uničevalnih ukrepov kakor jih je in hoče uporabljati sovražnik proti nam, potem tega nismo storili iz kakšne slabosti, marveč izključno premišljeno, glede omike in z zdravim človeškim razumom. Današnji svet je ogorčenost zrasla celota, v kateri mora vsaka velosila izpol-

»V 1« tudi na invazijsko predmostje?

Berlin, 14. julija. Senzacionalna sovražnikova poročila o pojavitvi bomb »V 1« na invazijskem predmostju, jemale v Berlinu na znanje, ne da bi potrjevali uporabo tajnega orožja tudi v bojih na kopnem. V poučenih krogih prestolnice pravijo, da izhaja iz vedno bolj razširjajočega se problema »V 1«, da ima nemško tajno orožje vedno večji pomen ter da se razvija zlasti glede sigurnosti cilja in zadetkov. V tej zvezi ugotavlja, da so Anglosaksonci izvršili zadnje strahovalne napade na Monakovo pri sla-

Zelo resen učinek »V 1«

ne oblasti skušajo omiliti te težkoče. Posebni gradbeni oddelki bodo pričeli s popravilnimi deli.

Slovaki hočejo ohraniti svojo državo

Bratislava, 13. jul. Državni predsednik dr. Tiso je izjavil v nekem govoru pred novoimenovanimi častniki Hlinkove garde, da je slovaški narod trdno odločen, da bo nadaljeval s pričetim državnim delom kljub bombniškemu strahovanju in sovražni agitaciji. Dr. Tiso je poudaril, da so bili močni veliki uspehi v državni izgraditvi le v okviru državne neodvisnosti. Za Slovake obstaja danes samo eno vprašanje, slovaška država ali propast. Slovaški narod pa hoče živeti in obdržati svojo državo ter bo zato vztrajal na dosedanjih poti v boju Evrope proti boljševizmu, ki je tudi boj za lastno državo in lasten narod, ob strani svojega velikega nemškega soseda in zaveznika vse do končne zmage.

Uspešen boj proti tolovajem

Berlin, 14. jul. Na severozapadnem Balkanu so tolovaji v enem samem dnevu izgubili 480 mrtvih in 100 ujetnikov. Istega dne so jim Nemci zaplenili štiri oskrbovalna skladišča, uničili skladišče municije ter sestrelili 2 sovražni letali.

V Dalmaciji so v zadnjih dneh izvedli dve očistiševalni akciji. Jugovzhodno od Splita ležeče do 1330 m visoko gorovje Mosor je sedaj popolnoma prosto tolovajev, ki so bili uničeni v borbah. Tudi neki otok pred srednjo Dalmacijo je bil popolnoma očiščen tolovajev, pri čemer je bilo potopljenih 42 sovražnih čolnov.

Iz ujetništva se vračajo

Berlin, 14. julija. Izvedlo se je, da je moralo nedavno v bližini Jagodine v Srbiji zasilno pristati prevozno letalo nemškega letalstva, ki se je razbilo in zgorelo. Prebivalci bližnje vasi so naglo prihiti ter so posadko rešili. Ko so jih vprašali, kaj si žele kot nagrado, so prosili za izpuštev petih domačinov, ki so se kot bivši jugoslovanski vojaki nahajali v vojnem ujetništvu. Nemška oblastva so gornjih 5 Srbov že izpustila ter se že nahajajo na poti domov.

Nemška vojska bo branila Baltik

Berlin, 14. julija. Zastopnikom inozemskega tiska je izjavil govornik nemške vlade, da niso resnične razne kombinacije o domnevnem skrajšanju bojne črte ob Baltiku. Vojaški pooblaščenec je izjavil: »Premaknitev ali skrajšanje bojne črte na baltiskem področju nikakor ne prideta v poštev. Ako smo južno od baltškega področja v okolici Polocka nekoliko umaknili nemško bojno črto, potem smo to storili le zato, da bi dosegli naslonitev na novi položaj v srednjem odseku in da bi tako olajšali zaščito Baltika. Baltik spada k evropskemu prostoru. Nemška vojska bo ta evropski prostor, naj bo že na jugu ali na severu vzhodnega bojišča na vsak način branila in držala.« Nadalje je izjavil, da je treba ugotoviti, da so Nemci že prej pričeli svoj odmakalni pokret pri Bočki, severno od Polocka, katerega slave sedaj boljševiki kot veliko zmago. Odmaknitev desnega krila pomeni tesnejšo naslonitev na baltiski prostor. O kakem sovjetskem prodoru sploh ne more biti govora. Sovjeti so le sledili v ta prazen prostor. To bojišče, ki se je le delno odmaknilo, nima nič skupnega z baltsko bojno črto. Nasprotno pomeni osredotočenje branika okrog Baltika.

Posadka Vilne se je rešila

Berlin, 14. julija. Mednarodni poročevalski urad javlja, da se je posadka Vilne po uničenju vseh vojaško važnih naprav skupno z vsem orožjem polnoštevilo prebila k glavnim nemškim silam. Prodor preko sovjetskih postojank zahodno od mesta je izvedla v četrtlet. Nemški garniziji v Vilni je uspelo, da je med svojim sunkom razbila dele nasprotnih sil ter zajela mnogo ujetnikov in precejšen plen. Sovjeti so imeli visoke krave izgube, dočim so bile nemške izgube epričo moči nemškega orožja in napadalnega zaleta popolnoma nedotaknjene garnizijskih oddelkov majhne.

Bombe na slepo

Amsterdam. Po nekem Reuterjevem poročilu je priznal ameriški glavni stan, da so ameriški bombniki, ki so napadli Monakovo, že tretjič zaporedoma naleteli na slabo vreme ter odvrgli svoje bombe, ne da bi videli zemljo pod seboj.

Berlin. Pri strahovalnem napadu ameriških bombnikov na Monakovo dne 12. julija je bila poleg številnih bolnišnic in šol ponovno težko poškodovana vrsta nenadomestljivih kulturnih spomenikov. Med njimi največji tehnični muzej na svetu, nemški muzej, bavarski narodni muzej, gliptoteka na Kraljevem trgu ter državna galerija slik. Zrtev ameriških strahovalnih bombnikov je bila tudi bolnišnica Schwabing, otroška bolnišnica, neka pomožna bolnišnica, diakonska hiša ter Krobianova cerkev.

Ko se je pojavilo novo orožje »V 1« nad Londonom, so Angleži začeli govoriti o nehumanem načinu vojškovanja. Ali ni mnogo bolj nehuman, če njihovi bombniki kar na slepo spilejbo bombe na nemška mesta, kot n. pr. na Monakovo, kjer niso bili prav nič prizadeti vojaški cilji, pač pa mnogo nenadomestljivih kulturnih in socialnih ustanov?

Abesinsko-angleška pogodba odpovedana

Istanbul, 14. jul. V Kairu se živahno bavijo z odpovedjo abesinsko-britanske pogodbe, ki jo je odpovedal Neguš. Poučeni krogi mislijo, da so pripravili Haile Selasijia k temu ukrepu Amerikanca, ki da so poslali v Abesinijo že različne gospodarske komisije in ki se zelo zanimajo za strokovje dežele. Amerikanski gospodarski strokovnjaki so Negušu baje obljubili obsežno podporo Združenih držav, ako se bo otresel pred dvema leti sprejete britanske varstva.

Tudi na vzhodni strani Rdečega morja se nadaljujejo angleško-ameriška nasprotstva. Kot znano je Amerikancem uspelo, da so pridobili Ibn Sauda za koncesije na petrolejskih poljih. Angleži so na to odgovorili z ukinitvijo, oziroma omejitvijo angleških finančnih kreditov Saudovi vladi. Pogajanja med Angleži in Ibn Saudom tozadevno še niso zaključena. Medtem skušajo različne angleške in severnoameriške komisije za vojaška in prevozna vprašanja v Džidi druga drugo prekositi.

Romuni niso učenci Badoglija

Bukarešta, 14. jul. Po vsakem strahovalnem napadu pozivajo Angloamerikanci preko radia Romune, naj se vda, piše »Porunca Vremii«, ki zavrača sovražno agitacijo z ugotovitvijo: »Angloamerikanci očito pozabljajo, da Romuni v svoji zgodovini ne poznajo Dunkerqua ter da romunsko vojaško izročilo že 2000 let ne ve ničesar o predaji ali o izdajstvu. V bojih za obrambo svojega obstoja in svoje časti nismo bili vedno zmagovali. Toda nobenega neuspeha nismo očeastili s kapitulacijo, temveč smo ga plačali s smrtjo na bojišču. Spričo tega Angloamerikanci zaman izgubljajo čas, ako mislijo, da bodo našli v Romuniji Badoglijeve učence.«

Brigadni general Roosevelt padel

Amsterdam, 14. julija. Londonski radio je uradno objavil, da je padel na invazijskem bojišču brigadni general Teddy Roosevelt, sin bivšega predsednika Theodora Roosevelta. Pokojni je bil namestnik poveljnika 4. ameriške divizije. Padel je v Normandiji v svojem šotoru med težkim napadom v sredo zvečer.

Poglavnikov 55. rojstni dan

Zagreb, 14. julija. Hrvaški narod slavi danes 55. rojstni dan svojega vodje dr. Ante Pavelice, moža, ki je leta 1929. osnovalec ustaškega pokreta, da bi z njim dal Hrvaški njeno neodvisnost. Dvanaest let se je z največjimi osebnimi žrtvami boril za ta cilj ter je svojim zvestim sodelavcem podal vzgled življenja hrvaškega nacionalista, požrtvovalnega in s svojo mislijo prevzetega idealista, ki je vztrajal daleč od domovine v nemški, bolgarski in italijanski emigraciji v kljub zasledovanju svojih sovražnikov, ki so ga večkrat obsojili na smrt.

Njegov boj se je končal z uspehom, ko je Jugoslavija razpadla ter je 10. aprila 1941 vkorakal v Zagreb kot Poglavnik nove nacistične neodvisne hrvaške države. Želje Hrvatov so se izpolnile.

Med tem so pretekla že več kot tri leta. Hrvaški narod se še vedno bori. Žrtve, ki jih mora prinašati v tem boju, so težke. Prav boj za neodvisnost in ohranitev samega sebe, ki se je razširil v poslednji čas, je Hrvat sedaj narodno bolj združil, kot kadar koli prej. Število onih, ki pozdravljajo danes med ruševinami z bombniškimi terorjem porušeni mest in vasi Poglavnika, gotovo ni manjše, kot je bilo v zgodovinskih dneh aprila 1941.

Zagreb se je odel v zastave. V izložbah so razstavljene slike in kipi Poglavnika med cvetenjem in okrasni v narodnih barvah. Časopisi so izšli v svečanih izda-

jah, po cestah vzklikajo valjujoča množica vojakom Poglavniku, predvsem pa seveda njegovemu vodji. Kak ugodje uživa Poglavnik v Evropi, nam dokazujejo številne čestitke, ki so prišle iz glavnih mest vseh, pod vodstvom Nemčije združenih narodov, kažejo pa tudi besede nemškega poslanika v Zagrebu SA Oberguppenführerja Siegfrieda Kascheja, ki je strnil svoje vtise v Poglavnikovi osebnosti v naslednje stavke: »Sovražna propaganda prikazuje Poglavnika kot krvi željnega terorista. Spoznal sem ga kot moža, na katerega bremeni izredna odgovornost za njegov narod in za razvoj njegove države v tem voharnem času, moža, ki z občeodvnanja vredno živčno močjo in vztrajnostjo gradi svoje delo ter se neomajno drži poti, ki jo je izbral ob strani Nemčije. Vidim sem ga med najrazličnejšimi krogi njegovega naroda, doživljam, kao ga v osebnih stikih priznavajo resnični narodni občutki, kako je srečen, ako je lahko v krogu svojih soborcev. Naloga, ki jo mora Poglavnik danes obvladovati, je trda. Nisi pa jo lahko, ker je trdna in v svojem narodu zasidrana osebnost. Naše želje, naš razum in naša pripravljenost so namenjene, da pomagajo temu narodu pri izpolnitvi njegovih nalog.

Führer čestita Poglavniku

Führerjev glavni stan, 14. jul. Führer je poslal hrvaškemu Poglavniku dr. Ante Paveliču ob njegovem rojstnem dnevu prične brzojavne čestitke.

Poročila z italijanskih bojišč

Berlin, 13. jul. Mednarodni poročevalski urad poroča: Težnja včerajšnjih bojov so ležala na zapadnem krilu in severno od Trasimenskega jezera, dočim poljski najemniki ob Jadranu sprito težkih izgub prejšnjih dni niso mogli nadaljevati svojih napadov. Ob Tirsenski obali so ameriški oklepniški oddelki po obsežni pripravi, ki jo so vodili topniški opazovalci z letali, da bi si odprli pot v Livorno. Vendar so jih nemški grenadiri tukaj kot tudi na nekaj kilometrov dalje vzhodno polegajoči cesti, ki vodi od severa proti jugu, uspešno odbili. Pač pa jim je uspelo pri Rossignanu, da so potolislili nemške črte za kaka dva kilometra proti severu. Prebiti jih pa tu niso mogli.

Na vsem ostalem ameriškem invazijemskem odseku so Nemci razbili več sunkov še pred nemškimi črtami. Pač pa je prišlo severno od Trasimenskega jezera na področju pri Arezu in vzhodno od tod do zelo živahnih spopadov, v ka-

terih so umaknili Nemci svoje postojanko za kak kilometer nazaj. Napadajoči britanski oddelki so imeli izredne izgube. Iz močnega dovažanja črt in gradiva pa bi se dalo sklepati, da upa britansko vrhovno poveljstvo, da bo doseglo tu odločilni prodor, ki se mu je doslej na vseh ostalih odsekih ponesrečil.

Letalski napad na Budimpešto

Berlin, 14. jul. Kot smo že javili, je jata severnoameriških bombnikov, ki je danes dopoldne v močni lovski zaščiti priletela iz Italije v Podonavje, izvršila strahovalen napad na področje Budimpešte. Nemške in madžarske lovske jate so napadle sovražnika že ob prihodu. Uničile so več sovražnih bombnikov. Tuji nemško in madžarsko protiletalsko topništvo je z dobrim uspehom obstreljevalo sovražne skupine. V okolici Budimpešte so opazili, kako so strmoglavila nadaljnja štirimotorna letala.

Načrt umnega gospodarja za leto 1944-45

(Navodila primorskemu kmetu.)

Inž. Siegfried Wagner priobčuje v »Adria Zeitung« z dne 10. julija članek, v katerem govori o setvi in obdelavi za l. 1944/45. v Jadranskem Primorju. Iz zanimivih in poučnih razmiselnih povzemanj.

Komaj je uvideven poljedelec pričel spravljati novo žetev, že mora napraviti načrt za obdelavo v prihodnjem letu. Določena načrta se mora držati in ga mora kljub težočam izvesti.

V splošnem je potrebno s krušnim žitom posejane njive ohraniti v doseganju obsega. Le na posameznih velikih posevkih se bo omejila pridelava pšenice in rži v prid repi in pesi, da se bo povzela pridelava masla.

Za setev se morajo vzeti samo najboljše semena, zato bo na mnogih posevkih potrebno semena premenjati. Naravno, da se mora ozimlina pravočasno posejati.

Krompirja bo treba posaditi nekoliko več. Na vsak način se bo skušalo dobiti spomladanske sadni krompir že v jeseni. Pridelke sladkorne pese mora nekoliko presejati količino, ki je določena za sladkorno tovarno, kajti s tem se ustvari prvo vrstna podlaga za prehrano prašičev. Plošev za posejanje ječmena in ovesa se lahko nekoliko zmanjša.

Veliko pozornost moramo posvetiti pridelavi zelenjave. Ker so odpadle jedne italijanske pokrajine, se mora na sedanjem prostoru pridelati toliko več. Zgodnja zelenjava, n. pr. špinata, se mora posejati že v jeseni. Tudi pridelek trpežne zelenjave je treba dvigniti. Sadje rabi v vinogradništvu je treba posvetiti vso skrb in nego, da se zagotovi normalna letina.

Opozoriti smo že na nujnost, da se zvišajo zimeki pridelki. Prav tako moramo poskrbeti, da bomo imeli več poletnih maslobnih sadežev. Gojiti moramo enončne, sojo in gorčico. V tem pogledu mora vsak kmet storiti svojo dolžnost in mora sprejeti odločitev med svoje pridelke. Pridelava lanu naj se obdrži na višini lanskega leta.

Pri živinoreji je najvažnejše vprašanje mleka. Potrebna krma za govedo se pridelava s spretnimi vmesnimi setvami v zimskih in poletnih mesecih.

Zelo priporočljiva je saditev eirka za silos. Pridelava se mnogo prvovrstne zelene krme. Če kmetija nima lastnega silosa, se ta sirko obdrži tudi v nalašč za to pripravljene silosne jame.

Odstavitev klavnih telet po tretjem tednu se mora strogo izvajati.

Svinjereje se moramo vsekakor z večjo vnašajo in skrbjo oprijeti. Vsaka kmetija bo morala v prihodnjem letu opipati enega ali več debelih prašičev za trg. Število plemenitih svinj je mora zvišati. Z nasaditvijo pese, krompirja in buč med koruzo se dá pridelati potrebna krma.

Murve moramo gojiti kot doleže, da bomo tudi v prihodnjem letu imeli lep pridelek sviloprejk.

Posebno paznjo moramo obrabati pridelovanju semen. Vsa posestva, ki so se bavila s pridelovanjem žitnih in krmilnih semen, naj to ohranijo in po možnosti še razširijo.

Zemljo moramo ohraniti zdravo in plodno. Zato je treba skrbno presoditi vsa gnojila in jih pravilno izbrati. Računajmo v polni meri s pomanjkanjem umetnih gnojil in na tej podlagi ravnamo!

Komunisti doživljajo poraz za porazom

Komunistično poročilo: »Uničili smo sovražnikov reflektor«

Od prijatelja lista smo dobili z Doljenskoga še sledeče poročilo o zadnjem hudem porazu komunistov pri Zagredu.

Domobranci bataljoni so v zadnjem času zvedeli, da se nahaja večja skupina komunistov v Zagredu. S seboj je imela tudi tri oklepna izvidniška vozila. In tem pravijo komunisti tank. Ker so pa slovenski krvniki pri svojih roparskih pohodih navezani v glavnem samo na svoje noge, so se zaradi treh »tankov« čutili precej varne in so mislili, da bodo lahko dalj časa ostali v kraju in strahovali ljudstvo ter ga »osvojevali« z nasilnim odvzemanjem živine in hrane. Toda kaj, ko se jim pa tudi ta želja ni izpolnila. Domobranci patrolje so jih kmalu zasledile in ugotovile točno njihov položaj. Domobranci bataljona iz Novega mesta in Stične sta pod vodstvom svojih poveljnikov stotnika Meničanina in majorja Križarja takoj udarila proti Zagredu. Med potjo sploh nikjer nista našla na kakve večje ovire. Tudi Križar za hrabre in odločne domobranci ni predstavljal prav nobene težkosti. Navdušeni fantje so jo z lahkoto preplavali ter se neopazno približali banditskim predaščam. Banditi so bili tako zaverovani v svojo varnost, da so mirno spali. Domobranci so hitro polovili ter za boj onemogočili vse tolovajske stražarje, nakar so z bombami razstrelili vsa tri banditska oklepna vozila. Šele močne eksplozije so opozorile na domobranci navzočnost komunistov, ki so se pričeli braniti in vpiti na pomoč. Domobranci sune

Proslava Poglavnikovega rojstnega dne

Ljubljana dne 14. julija.
Za rojstni dan Poglavnika Nezavisne Države Hrvatske je bila v stolnici sv. maša, ki so se je udeležili: hrvatski konzul prof. Baljić, prezident general Rupnik, nemški generalni konzul dr. Müller, zastopnik generala Rössnerja polkovnik Balcke, poveljnik slov. domobranstva podpolkovnik Krener, načelnik štaba podpolkovnik Peterlin in zastopniki drugih oblastev. Mašo je daroval stolni župnik kanonik Klinar.

Na slovesni službi božji je bil v prostorih hrvatskega konzulata prirejen sprejem gostov, ki so prišli čestitati in se vpisati v knjigo, ki je bila na mizi v salonu konzulata. V prostorih konzulata, kjer je bila na okrašenem prostoru slika Poglavnika, so se ob konzulu prof. Salih Baljiću in njegovi ge. soprogi zbrali prezident gen. Leon Rupnik, nemški generalni konzul dr. Müller, knezoškof dr. Gregorij Rožman, zastopniki nemške vojske in slovenskih domobrancev ter vodilne osebnosti ljubljanskih ustanov in organizacij. Zbrane goste in člane hrvatske kolonije je nagovoril konzul prof. Salih Baljić in v zbranih besedah razložil pomen velikega praznika vsega hrvatskega naroda.

Nov razpored protikomunističnih predavanj za trgovino, obrt in industrijo in strokovno nadaljevalne šole

Š 17. julijem 1944 stopi v veljavo nov razpored protikomunističnih predavanj za trgovino, obrt, industrijo in strokovno-nadaljevalne šole. Od tega dne dalje bodo protikomunistična predavanja vsakih 14 dni enkrat in ne več vsak teden kakor doslej.

Razpored predavanj v posameznih panogah je naslednji:

Obrt in trgovina:

v tednu od 10.—15. julija so predavanja; v tednu od 17.—22. julija so predavanja; v tednu od 24.—29. julija ni predavanj; v tednu od 31. 7. do 5. 8. so predavanja; v tednu od 7.—12. avg. ni predavanj, itd.

Strokovno-nadaljevalne šole:

v tednu od 10.—15. julija so predavanja; v tednu od 17.—22. julija ni predavanj; v tednu od 24.—29. julija so predavanja; v tednu od 31. 7. do 5. 8. ni predavanj; v tednu od 7.—12. avg. so predavanja, itd.

Industrija:

a) Tovarne in industrijski kraji:

Tobač. tovarna, Siora, Eifler, Vidmar, Bonač, Zmaj, Čemažar, Šumil, Ljudska tiskarna, Automotonta, Delavnica p. t. t., Kolinska tovarna, Tovarna za klet, Kemična tovarna, Kunc, Opekarna Vič, Slamič, Union, Indus, Hribar, Jelatin, Eka, Železniška sekcija, Mestno cestno nadzorstvo, Kolodvor Ljubljana, Kurilnica Šiška, Saturnus, Elektrarna, Logatec, Lazar, Učiteljska tiskarna, Vevče, Mestna

Novi grobovi

† Ivanka Možina. Za vedno je zatisnila oči v Ljubljani posestnica in gostinčarica Ivanka Možina. Blaga rajnica počiva do groba na svojem domu v Florjanski ulici 24. Na zadnji poti jo bodo popeljali v soboto ob štirih popoldne iz kapele sv. Nikolaja na Žalah. Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek 17. t. m. ob sedmih v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

† Danica Dobrščak. Dotrpela je Danica Dobrščakova, K Sv. Križu jo bodo popeljali v nedeljo ob pol treh popoldne iz kapele sv. Krištofa na Žalah.

Naj rajnika sveti večna luč, vsem njunim dragim naše iskreno sožalje!

Iz duhovniške službe

Cerkveno odlikovanje. Za žasnega konzist. svetnika je bil imenovan dr. Ciril Potočnik, univ. prof. bogoslovja v Ljubljani.

Potrjen je bil za predsednika Društva rokodelskih pomočnikov v Novem mestu Karel Wolgang, suplent verouka na drž. realni gimnaziji v Novem mestu.

Premeščen je bil Franc Brule, kaplan v St. Rupertu, za kaplana v Stari log pri Kočevju. — Nameščen je bil za kaplana v St. Rupertu Ivan Bakan, Soc. Sal.

Ordinacije. Višje redove s. prejel: Subdiakon d. 16. januarja 1944, diakon d. 26. marca 1944 in prezbiter d. 11. junija 1944: bogoslovci VI. letnika: Gregor Andolšek, Mirko Gogala, Janez Habjan, Franc Jakop, Stanko Jazbec, Boris Kerč, Anton Klobova, Janez Kotar, Jožef Mavšar, Janez Merhar, Janez Mrvar, Stanko Pavlič in Dušan Ruet ter Marijan Vrhovec, Soc. Sal. — Subdiakon d. 19. marca 1944, diakon d. 26. marca 1944 in prezbiter d. 11. junija 1944: bogoslovci VI. letnika: Jožef Jurak in fr. Bogomir Kocjan, O. Teut. — Subdiakon d. 30. aprila 1944, diakon d. 21. maja 1944 in prezbiter d. 11. junija 1944: bogoslovci VI. letnika: Pavel Golia in Viktor Pristov.

— Diakon d. 26. marca 1944 in prezbiter d. 11. junija 1944: Janez Merik, Soc. Sal. — Subdiakon d. 30. aprila 1944, diakon d. 18. junija 1944 in prezbiter d. 25. junija 1944: Ivan Jan, C. M.

KULTURNI OBZORNIKI

Slovenski pravnik 5—6

Nov dvojni zvezek te slovenske pravniške revije prinaša na uvodnem mestu konec dalje razprave prof. dr. Rudolfa Sajovca: Preprosti odsojstva in obremenitve v izvršbi in stečaj, ki naj velja kot doprinos k vprašanju o rubljivosti predmetov. V tem snopiču govori pisec o prisilni zastavljeni pravici ter še nekaterih drugih prepovedih (za orožje itd.) ter v posebnem poglavju o prepovedi v stečajih (katere prepovedi se upoštevajo; uveljavljanje izvršilnih oporok v stečaju). — Dr. Danilo Požar priobčuje razpravo: Neplačilo »sledede« premije z ozirom na izredne vojne razmere. Je to zopet nova razprava iz zavarovalnega prava ter prinaša kritično presojo raznih pravnih zavarovalnih določb z gospodarskega oz. zavarovalno tehničnega vidika. Namen razprave je, prikazati dejstvo, da zaradi novonastalih nepredvidenih izrednih razmer zavarovalni zakon s splošnimi zavarovalnimi pogoji sam na sebi ne zadostuje za primerno rešitev vprašanja, kako jamči zavarovatelj še nadalje vkljub neplačanju premij, temveč da potrebuje nekih dopolnilnih določb. Neobhodno potrebno bo, da bo zakonodavec od pristojno javno oblastvo to vpraša-

nje uredilo. Tako ima razprava izredni praktični pomen za naše zavarovanje. — Dr. L. Kravina razpravlja o primeru »Idem factum«, istovetnosti kaznivih dejanj v kazenskem postopku. Razprava temelji na pravniški praksi.

V Obzorniku ocenjuje prof. Sajovic prevod in izrazoslovje Zakonika cerkvenega prava, ki ga je prevzel univ. prof. dr. A. Odar. Na skoraj osmih straneh razbira urednik prevodilčev izrazoslovje s stališča razvoja slovenske pravniške terminologije, poudarja dobre nove izraze, na nekatere pa opozarja, da se po nepotrebnem oddaljuje od tradicije. V celoti pa je ocenil pomen Codexa in njegova poslovenitev v naslednjem odstavku:

Codex slovi po abstraktnem in klenem izražanju in prevod gotovo ni bil lahko delo, če si predstavimo, da slovensčina tja do novejših dobe izražanja z abstraktnimi pojmi ni bila naklonjena. Navzlic težavam, ki se pojavljajo ob prevajanju vsakega zakona, ko se zahteva tako jezikovno pravilen kakor tudi vsebinsko točen in — kolikor dopušča to značaj jezika samega, — tudi v izrazih z izvršitvijo več ali manj skladen prevod, je opravil dr. Alojzij Odar, profesor

Za današnji dan

Kolebar

Sobota, 15. malega srpana: Henrik I., cesar; Vladimir, kralj; Ignacij Azevedo, mučenec.

Nedelja, 16. malega srpana: 7. pobitostna; Karmelska Marija; Rajnelda, devica in mučenica.

Dramsko gledališče

»Donna Diana«. Ob 18. Red Sobota.

Operno gledališče

»Melodije srca«. Ob 17. Iven.

Kino Matica

»Brez tebe ni življenja«. Ob 16 in 19.

Kino Union

»Se enkrat študente ob 17 in 19.15.

Kino Sloga

»Ob 9 pride Harald«. Ob 16 in 19.

Kino Kodeljevo

»Kmečka pravda«. Ob 19.

Lekarniška služba

Nočno službo imajo lekarnarji: mr. Lenšek, Rožjeva cesta 1; mr. Babovec, Kongresni trg 12; mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Zdravniška služba

Nedeljsko zdravniško službo bo opravil od sobote od 20 do ponedeljka do 8 zjutraj mestni višji zdravnik dr. Logar Ivan, Rimska cesta 7, telefon 41-52.

Kadilci in trafikanti

Zadnji dan za prijavo pri trafikantih je torek 18. julija t. l. Mestni preiskovalni urad bo sprejemal reklamacije tudi v soboto 15. t. m. popoldne od 15. do 18. ure, v nedeljo 16. t. m. od 8. do 12. ure, v ponedeljek in torek 17. in 18. t. m. pa med uradnimi urami od 8. do 12. in od 15. do 18. ure. Na ta način bodo lahko vsi tisti upravičenci, ki dosedaj še niso dobili tobačnih izkaznic, te v redu prejeti in se tudi v redu in o pravem času prijavili pri svojih trafikantih. Znova pa poudarjamo, da je zadnji dan za prijavo pri trafikantih 18. julij t. l.

»SVETU« je bogato pisana beseda

Zaščitno cepljenje proti davici

Kakor vsako leto bo tudi letos zaščitno cepljenje proti davici, ki sestoji iz dveh injekcij cepiva v presledku 14 dni. K cepljenju morajo starši obvezno pripeljati vse nad 2 leti stare otroke, ki doselej proti davici še niso bili cepljeni.

Cepljenje proti davici bo za otroke iz središča mesta in karlovskega predmestja v ponedeljek in torek 17. in 18. julija ob 17. uri na mestnem fizikatu v Mestnem domu, v sredo 19. t. m. ob 17. uri v osnovni šoli na Viču za otroke viškega okraja, v četrtek 20. t. m. ob 17. uri v otroškem zavetišču v Zelenci jami za okraj Moste in v petek 21. t. m. ob 17. uri v osnovni šoli v Sp. Šiški za otroke šiškega okraja. Drugo injekcijo cepiva bodo dobili ob istem času 14 dni pozneje.

Ker je znano, da imuniteta proti davici po cepljenju po nekaj letih popusti, vabimo starše, da pripeljejo k cepljenju tudi one otroke, ki so bili pred dvema ali tremi leti že cepljeni. Na ta način se odpornost proti davici pri teh otrocih okrepi in za več let podaljša.

STOKNJI

bo imel, kdor je bil naročnik treh letnikov »Slovenčeve knjižnice«. Sedaj bodo izšle še sledeče:

Paul Heyse: STEKLAR IZ MURANA

Henrich Federer: GORE IN LJUDJE

Handel Mazzetti: ŠTEFANA

in dve nagradni knjigi:

Božena Nemcova: BABICA

Janez Jalen: CVETKOVA CILKA

Tako bomo zaključili tretji letnik »Slovenčeve knjižnice«.

Ne zamudite lepe priložnosti, ki se vam nudi, in postanite naročnik četrtega letnika »Slovenčeve knjižnice«!

Drobne novice

Glej oglas centralne pisarne za go-podarsko policijo v Trstu.

Namesto venca na grob blagopokojne gospe Eme inž. Gilha je darovalo osebe »strojnega oddelka železniške direkcije in kurilnice Ljubljana 836 lir v pomoč rovnim železniškim družinam. Iskrena hvala darovalcem.

Kongregacija učiteljev in kongregacija gospodincev pri sv. Jožefu imata v nedeljo, 16. t. m., ob pol 7 skupno sv. obhajilo. — Obenem vabita k duhovnim vajam, ki bodo v kongregacijski kapele od 17. do 21. julija. — Začetek bo v ponedeljek ob pol 7 zvečer. Vsak dan bo sta dva govora in sicer ob pol 7 zjutraj in ob pol 7 zvečer. Poleg članice so prav lepo vabljeni tudi drugi gospodinci.

Katehetskno društvo. Z ozirom na objavo v »Slovenec« z dne 13. julija 1944, št. 158. str. 4, sporoča odbor Katehetskoga društva, da se napovedani občni zbor ne more vršiti, ker so nastale tehnične ovire. Zato ga preključujemo in odlagamo na nedoločen čas. Odbor.

Pri oamrtineli pok. gosp. Frane Špeharja se mora pravilno glasiti rodbina Wertl. Društvo slepih je darovalo 300 lir osebe št. V. Lesjak v počastitev spomina pok. g. Josipa Christofa, ravnatelja v pok. Kartotečni oddelku Preskrbovalnega urada pa 180 lir namesto venca na grob pok. g. Prosenca Mihaela. Plemenitim dobrotnikom se odbor najtopleje zahvaljuje.

Sindikatski gostinskih podjetnikov sporoča svojim članom, da je umrla članica gospe Možina Ivanka. Pogreb rajnice bo v soboto ob štirih popoldne iz kapele sv. Nikolaja.

Nedeljsko zdravniško službo bo opravil od sobote od 20 do ponedeljka do 8 zjutraj mestni višji zdravnik dr. Logar Ivan, Rimska cesta 7, telefon 41-52.

Stenografski in posebej knjigovodski pos. štinski tečaj prične 15. julija. Izbra predmeta po želji. Učne ure dogovorimo. Učnina zmanjšana. Vpisovanje dnevno — informacije: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

Zvišanje plač in mezd po novih odredbah

Po odredbi Vrhovnega komisarja z dne 4. 12. 1943 sta sklenili delodajalska in delojemalska zveza več medznih sporazumov in dodatkov h kolektivnim pogodbam o zvišanju delavskih in nameštenskih plač. Konec junija je prešla Pokrajinska delavska zveza od Vrhovnega komisarja potrditev enega dela sklenjenih sporazumov in dodatkov, katere je nato odobrila tudi Šef pokrajinske uprave ter

Obvezno povišanje plač zasebnim nameščencem

Na podlagi pooblastila Šefa pokrajinske uprave št. I. D. 168/1 od 1. 2. 1944 je bil sklenjen med delodajalsko in delojemalsko zvezo medzni sporazum, s katerim so se zvišale z veljavnostjo od 1. februarja 1944 čiste mesečne plače trgovskih pomočnikov (ic) ter komercialnih in tehničnih nameščencev in nameštenc na 30%, maksimalno pa za 500 lir. Delodajalci smejo po lastnem preudarku zvišati plače tudi preko 500 lir, vendar zvišanje v nobenem primeru ne sme presegati 30% čiste plače iz septembra 1943.

Enako so bile z veljavnostjo od 1. 2. 1944 določene tudi minimalne čiste mesečne plače za trgovske pomočnike (ce) na 900 lir, za vse ostale nameščence in nameštence na 1000 lir.

Medzni sporazum je vzel na znanje Vrhovni komisar in ga je odobrila tudi Šef pokrajinske uprave, nakar je bil registriran pri Inspekciji dela pod št. 7/44.

Kolikor posamezni delodajalci tega sporazuma še niso izvedli, ga morajo sedaj brezpozgovno izvesti ter izplačati razlike za čas od 1. februarja 1944 dalje, ker je sporazum odobren od vseh pristojnih oblasti ter se v smislu obstoječih predpisov kaznujejo kršitve z denarno in zaporno kaznijo.

Obvezno zvišanje delavskih mezd

Na podlagi pooblastila Šefa pokrajinske uprave št. I. D. 167/1 od 1. 2. 1944 so bili sklenjeni med delodajalsko in delojemalsko zvezo:

1. medzni sporazum o zvišanju mezd delojemalcev, zaposlenih v strokah in podjetjih, kjer delovni pogoji niso urejeni s kolektivnimi pogodbami;

2. dodatki h kolektivnim pogodbam za brivsko-frizersko stroko, dalje za dimnikarske pomočnike, šivilje, modiste in krojače.

Medzni sporazum in dodatke je vzel na znanje Vrhovni komisar ter jih je odobrila tudi Šef pokrajinske uprave, nakar so bili registrirani pri Inspekciji dela.

Medzni sporazum za stroke in podjetja brez kolektivnih pogodb predvideva, da se zvišajo one urne mezde, ki so jih prejemale delojemalci v septembru 1943, takole:

urne mezde
od 3.51 do 5.— L na uro za 30%
od 5.01 do 6.— L na uro za 25%
od 6.01 do 7.— L na uro za 20%
od 7.01 do 8.— L na uro za 15%
od 8.01 do 9.— L na uro za 10%
nad 9.— L na uro za 5%
nad 9.— L na uro za 0.45 L

Nove mezde so stopile v veljavo pri delavcih, ki so prejeli urno ali tedensko plačo, s 3. aprilom 1944, pri mesečnih plačah pa s 1. aprilom 1944.

Delojemalci, zaposleni pri peklih, slaščičarjih, mesarjih in klobasičarjih, pa se zvišajo plače iz septembra 1943 le za 10%.

Delojemalci, zaposleni v brivsko-frizerski in kozmetični stroki, pa pripadajo do 3. 6. 1944 dalje sledeče nove tedenske plače:

a) v Ljubljani: I. kategorija 221 lir, II. 195 lir, III. 182 lir in IV. 169 lir;
b) v podeželju: I. kategorija 208 lir, II. 182 lir, III. 169 lir in IV. 163 lir.

Za dimnikarske pomočnike pa veljajo sledeče mesečne plače: do 4 let zaposlitve v stroki 1150 lir, po 4 letih 1550

Učite se strojeplaj! Praktično znanje, potrebno v vsakem zasebnem ali javnem poklicu. — Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj — dnevni in večerni — pričenja 15. 17. in 18. julija. Pouk popoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Moderna strojeplajnica, desetprstna metoda. — Učnina zmanjšana. Vpisovanje dnevno. — Specialni tečaji tudi za stenografijo, knjigovodstvo itd. — Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

Kri mučencev...

Knjiga o duhovniških žrtvah je izšla. Vsebuje življenjepis duhovnikov in podatke o njihovi smrti. Gotovo je med njimi vaš znanec ali vaš dušni pastir, ki ga je umorila komunistična roka. Cena knjige je 10 lir.

Za dijake inje in absolvente inje srednjih in strokovnih šol pričenja 15. 17. in 18. julija poseben politični tečaj strojeplaj. Pouk bo popoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Tečaj so eno-, dva, ali trimesečni. Učnina zmanjšana. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

34-61 34-61

Nova telefonska številka trdke

Gustav Levičar

stroji — orodje

Ljubljana Medvedova 14

V Tomačevem ob Savi bosta o priliki cerkvenega ženjanja v nedeljo, 16. julija, sv. maši ob 6 in 9 s petjem in govorom. Popoldne ob 3 pa pete litanije z blagoslovom; vsakokrat bo darovanje za domačo cerkev. Častilec sv. Marije prav lepo povabljeni!

so s tem ti sporazumi, odnosno dodatki zadobili obvezno moč.

Delno smo že objavili vsebino medznih sporazumov, vendar prejemamo iz vrst delojemalcev pritožbe, da ponekod medzni sporazumi sploh še niso bili izvedeni, ponekod pa se napačno izvajajo. Zato objavljamo obe poročili Pokrajinske delavske zveze, da se prepreči medzni spor.

Medzni sporazum je razumeti tako, da se vzame kot podlaga za določitev povišanja čiste mesečne plače iz septembra 1943 ter se mora izplačati nameščencem celotni 30 odstotni povišek brez kakršnih koli odtegljajev ter mora plačati vse event. višje prispevke za socialna zavarovanja in davke delodajalec sam. N. pr.: nameščence je prejel septembra 1943 izplačanih na roko 1800 lir. Ta znesek se poviša za 30%, kar zneske 540 lir. Delodajalec mu je dolžan od 1. 2. 1944 dalje izplačevati mesečno na roko 2300 lir (1800 in 500 lir), sme pa mu po lastnem preudarku izplačati tudi 2340 lir (1800 plus 540 lir). Od zneska 2300 lir se plačujejo večji prispevki za pokojninsko zavarovanje ter več davka kot od 1800 lir ter mora vsa ta večja bremena poravnati delodajalec sam tako, da dobi delojemalci izplačanih čistih 2300 lir na roko.

Isto velja glede minimalnih čistih plač, katere morajo enako dobiti izplačane na roko nameščenci ter mora nositi prav vse prispevke za socialna zavarovanja in davke delodajalec sam.

Pokrajinska delavska zveza v Ljubljani.

lir, dimnikarski poslovoje prejema plačo po individualni pogodbi, vendar mesečno najmanj 1950 lir. Te plače stopijo v veljavo s 1. v mesecu, ko bo objavljen nov cenik. (Ta bo objavljen v teku meseca, tako da veljajo plače od 1. jul. 1944.)

Za krojaško stroko (izdelava moških oblik) so določene sledeče minimalne mezde:

za I. podjetja: veliko delo 6.50 L, malo 5.85 L, delo v roko 4 L;

za II. podjetja: veliko delo 5.75 L, malo 5.30 L, delo v roko 4 L;

za III. podjetja: veliko delo 5.20 L, malo 4.55 L, delo v roko 4 L;

za IV. podjetja: veliko delo 4.55 L, malo 4.25 L, delo v roko 4 L.

Za šivilje so določene sledeče minimalne mezde:

za I. podjetja: I. kategorija 5.20 L, II. 4.55 L, III. 3.60 L, IV. 2.95 L;

za II. podjetja: I. kategorija 4.55 L, II. 3.90 L, III. 3.25 L, IV. 2.90 L;

za III. podjetja: I. kategorija 3.90 L, II. 3.60 L, III. 3.25 L, IV. 2.90 L;

za IV. podjetja: I. kategorija 3.60 L, II. 3.25 L, III. 2.95 L, IV. 2.90 L.

Podjetja IV. vrste so le na podeželju, II. in III. vrste so v Novem mestu, v Ljubljani pa so saloni šivilj uvrščeni v I. II. in III. vrsto.

Za modiste so določene sledeče minimalne mezde:

V Ljubljani za pomočnice I. kat. 4.90 lire, II. 4.25 lire, III. 3.60 lire, IV. 3.15 lire.

Izven Ljubljane za pomočnice I. kat. 4.55 lire, II. 3.90 lire, III. 3.25 lire, IV. 2.90 lire.

Novo mezde za krojaško, šiviljsko in modistovsko stroko veljajo od dneva uveljavljanja novih cenikov.

Vsi ti medzni sporazumi so bili odobreni od vseh pristojnih oblasti ter se kaznujejo kršitve v smislu obstoječih predpisov z denarno in zaporno kaznijo.

Pokrajinska delavska zveza.

Obvestila »Prevoda«

Prodaja mesa

V soboto, dne 15. t. m. bodo prejeli meso bolnišnice, sanatoriji in bolniki na bolniško karto.

Mlekarnam

Držniti kavni nadomestek za mesec julij t. l. najkasneje do 30. julija pri drugem Mlekotrg. Poljanska c. 13-11.

Obvezna vrnitev živilskih nakaznic za čas zdravljenja v bolnišnicah

Po nalogo višjega oblasti morajo vrniti živilske nakaznice vsi bolniki, dokler bivajo v zdravstvenih zavodih. Zato pozivamo vse prikadete, da prinesejo neizrabljene živilske nakaznice Mestnemu preskrbovalnemu uradu v Batovo palačo I. nadstropje, soba 3. Bolniki iz Splošne bolnišnice ali njihovi svojci naj se javijo po petih dneh, ostali bolniki pa do petega dneva po odstopu iz bolnišnice. S tem olajšajo delo Mestnemu preskrbovalnemu uradu, da mu ne bo treba pozivati vsakega posameznika posebej v urad, sebe pa rešijo nevarnosti, da ostanejo prihodnji mesec brez nakaznic. Vsak pozvane se vodi v evidenci za terjatve do vsakega 10. v mesecu in če zamudi rok, mu je živilska nakaznica pridržana do poravnave.

Svojevoje v bolnišnici nahajajočega se svetujemo, naj na njegovo nakaznico ne kupijo živil, ker bi sicer ostal vrnitvi se družinski član iz bolnišnice kljub potrebi hrane brez nakaznice.

Cerkveni vestnik

V nedeljo, 16. julija, na praznik Karmelske Matere božje bo v karmeličanski cerkvi na Selu, ob pol 7 maša a slovenskim pejem in kratko pridigo. Ob 8 slovenska av. maša tudi s kratkim nagovorom. Razen tega bod av. maše ob 9 in 10. Popoldne bo od pol 6 do 7 izpostavljeno Najsvetejše. Ob 7 govor. Nato pete litanije Matere božje z blagoslovom.

Tudi v soboto, na predvečer karmelskega praznika bo Najsvetejše izpostavljeno od pol 6 do pol 8. Ob četrta na 8 zvečer bodo v soboto litanije Matere božje, nato blagoslov z Najsvetejšim.

Kdor obišče karmeličansko cerkev od 15. julija popoldne do 16. julija popoldni,

Opozorilo policije

Uprava policije je po svojih organih ugotovila, da kopalec na obeh straneh Ljubljane pri Spici samolastno uporablja za sončenje in razne športne igre tudi zemljišča zasebnikov in jim tako povzročajo veliko škodo. Zato se vsi kopaleci opozarjajo, da ni dovoljeno kopati se, odnosno sončiti se izven brežin in travnih pasov ob Ljubljani — to se pravi, izključno na bregovih, ki so za to določeni in označeni.

Nadalje Uprava policije prepoveduje, da bi se kopalec izven prostorov, naznačenih v prvem odstavku, kretali v kopalnih oblekah. Zlasti je zabranjena hoja in vožnja v kopalnih kostimih po cestah in obrežnih krajih. — Občinstvo se opozarja, da se drži meja dostojnosti in spodobnosti.

Uprava policije bo po svojih organih nadzirala izvrševanje gornjih navodil in bo vsak klican na odgovor in kaznovan, kdor jih ne bo upošteval.

Uprava policije v Ljubljani,

dne 12. julija 1944.

Potrošnikom kuriva

Trgovci s kurivom so dobili za razdelitev na potrošnike tudi velenjski premog. Po oblasteni odredbi dobijo potrošniki za mesec julij in avgust za domačinstvo kategorije A 60 kg, B 100 kilogramov, C 150 kg in D 30 kg trboveljskega premoga na julijski odrezek in v enaki izmeri velenjskega na odrezek za mesec avgust.

Razdelitev obeh vrst premoga, ki se je že pričela, se vrši po možnosti sočasno.

Nikdo nima pravice odkloniti prevzem velenjskega premoga in bode vsem strankam, ki velenjski premog odklonijo, ustavljena tudi dobava trboveljskega premoga.

Sindikatu trgovcev s kurivom.

prejme pod navadnimi pogoji popolni odstop kakor o porejunktoli kolikor krat obišče cerkev in moli po namenu sv. očeta s očenašem, zdravimarij in čast bodi. — Lepo povabljeni!

Smrtna prometna nesreča

Na Jegličevi cesti se je v četrtek okoli 17.30 primerila smrtna tramvaj-ska nesreča. Pod tramvaj št. 4, ki je vozil proti splošni bolnišnici, je okoli 17.30 v bližini hiše št. 10 prišla nekoliko naglušna bivša postrežnica Ivana Hribarjeva, stara 73 let, doma iz Pšate, občina Sv. Jakob ob Savi, stanujoča v mestnem zavetišču za onemogla v Japljevi ulici št. 2. Ženica je dobila hude poškodbe na glavi in po životu. Bila je kmalu nato mrtva. — Na Borštnikovem trgu št. 3 stanujoča zasebnica Josipina Ogorelčeva je zadela srčna kap. Nezavestna je bila prepeljana v bolnišnico. — Na cesti 800 let Ljubljane se je okoli 21 v četrtek onesvestila in se pri padcu poškodovala zasebnica Fanika Kodretova. — Zasebnica Vlasta Tomiškova, stanujoča v Natlačenovi ul. št. 16, si je pri padcu zlomila desno nogo.

Dramsko gledališče

Sobota, 15. julija, ob 18: »Dona Diana«. Red.

Sobota, 15. julija, ob 18: »Kozarec vode«. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Operno gledališče

Sobota, 15. julija, ob 18: »Paganini«. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

Nedelja, 16. julija, ob 17: »Melodije arca«. Izven.

Oddajniška skupina »Jadransko primorje«

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za 15. julij:

9 Poročila v nemščini — 12 Opoldanski koncert — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda — 12.45 Veseli zvoki za premor — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Vaška godba in Povše Jože — harmonika — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Drobni napavi — 18.45 Pregled šport. dogod. (nem. in slov.) — 19 Fantje na vasi — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Aktualno predavanje, govori Hans Fritzsche (prenos) — 20 Poročila v nemščini — 20.15 Zbor »Sloga«, vodi M. Premelj — 21 Kaj sem hotel ti povedati — 22 Poročila v nemščini, napoved sporeda — 22.15 Igramo za ples — 23 Prenos sporeda nemških radijskih postaj.

Odslej so naše nove telefonske številke:

23-61, 23-62, 23-63, 23-64, 23-65

Vajence

za grafično stroko sprejmemo

Potrebna šolska izobrazba: vsaj štirje razredi srednje ali meščanske šole, primerno znanje jezika in risanja. Reflektanti naj se zgledajo čim prej pri vodstvu

Ljudske tiskarne v Ljubljani

ZDRAVILNA ZELISCA
VSEH VRST
POVRTNINO-SADJE-GOBE
V VSELEM IN SVETEM STANOV
REDNO KUPUJEMO
HRANILNI PROIZVODI
»ALPA« LJUBLJANA
PIŠARNA / SKLADIŠČE
VIDOVANSKA CESTA 15

MALI OGLASI

Službe

50 SLOVENCEV sprejme v službovanje Centralna gospod. policija v Trstu. Prijave sprejema vodja tečajja dnevno od 10-12 in od 16-18, v nedeljo pa od 10-12 na Bleiweisovi cesti 13, I. nadst., soba 16, do incl. 17. julija. Vsi oni, ki so se že prijavili, naj se ponovno zgledajo. b

URADNICO

perfektno prevajalko iz nemščine v slovenščino in obratno, z znanjem strojepljiva sprejme takoj: »Centralna pisarna gospodarske policije v Trstu, Plača 3000 do 3500 lir. Soba in hrana preskrbljena. Prijave na Bleiweisovi c. 13-1, levo, soba 16. (b)

MODNI SALON

»Anica« sprejme več samostojnih pomočnic. Plača po zmornosti do 6 lir na uro. Istotam sprejmemo praktikanke in vajenke. — Prečna ul. 5. (b)

HILAPCA

h konju sprejemem. — Hrana in plača dobra. Trgovina, Zaloška cesta 21. (b)

Sobe

OPREMLJENO SOBO išeeta zakonec brez otrok. Ponudbe upravi »Sloga« pod »P/Mirna« štev. 6100. (b)

Polizvedbe

OTROSKI ČEVLJČEK je bil najden v kolodvorski čakalnici cestne železnice. Dobi se v upravi »Slovenec«, e

OPOROČILO!

Opozorjam dotično osebo, ki je pobrala na Mirju listino z legitimacijo, denarjem in tobačno karto, da je že znana in naj vse odda na policijo, da ne bo imela posledic! Pere Gabrijela Lepi pot 3. (o)

Kolesa

MOSKO KOLO malo rabljeno, prodam. Naslov v upravi »Sloga« pod št. 6144.

Živali

PES ČUVAJ je naprodaj. Mala vas št. 5, Jezica. (j)

KINO »SLOGA« 27-30

Senzacionalna sodna obravnava o zagonetnem umoru tvori vsebino tega psihološko globokega in napetega filma, ki je prvovrstna umetnina in doživetje zase

»Ob 9 pride Harald«

V glavnih vlogah: Irene v. Meyendorff, Anneliese Uhlir, Roma Bahn, Hans Mielsen, Werner Fuetterer, Josef Sieber.

PREDSTAVE ob delavnikih ob 16 in 19!

KINO »MATICA« 22-41

Odlična umetnica Marianne Hoppe in Willy Birgel v moderni ljubavni igri iz umetniškega življenja

»Brez tebe ni življenja«

V ostalih vlogah: Fita Benckhoff, Paul Dahlke, E. F. Fürbringer.

PREDSTAVE ob: 16. in 19. uri

KINO »UNION« 22-31

Sijajna burka o pisatelju, ki je žele v srebljiv letih doživljati svoja študentska leta

»Se enkrat študent«

V glavnih vlogah: Heinz Rühmann, Karin Himboldt, Hilde Sessak i. dr.

PREDSTAVE ob delavnikih: ob 17 in 19.15!

KINO »KODELJEVO«

tel. 21-91

Boj za pravdo in srce v zanimivem filmu po Ganghoferjevem romanu

»Kmečka pravda«

Elfriede Datzig, Paul Richter

PREDSTAVE ob delavnikih ob 19 v nedeljo ob 15, 17 in 19!

Doprnela je naša

DANICA

Pogreb bo v nedeljo 16. t. m. ob pol 3 pop. z Zal, kapelica sv. Krištofa, k Sv. Križu.

Ljubljana, 14. julija 1944.

Zalujoča družina DOBRŠKOVA

Vsem sorodnikom, prijateljem

in znancem sporočamo žalostno vest, da je Bogu vdano umrla, predvidena s svetimi zakramenti, naša ljubljena soproga in tela, gospa

Ivanka

Možina

posestnica in gostilničarka

Blagopokojna počiva do pogreba na svojem domu, Florijanska 24. Pogreb blagopokojne bo v soboto dne 15. t. m. ob štirih pop. z Zal, kapelica sv. Nikolaja, na pokopališče k Sv. Križu, kjer jo bomo položili v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maša zalujoča bo v ponedeljek 17. t. m. ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani.

Ljubljana, 13. julija 1944.

Globoko zalujoči

Možina Davorin, sopro

ter ostalo sorodstvo.

Tretji seznam spremenjenih ljubljanskih telefonskih števil

Stara:	Nova:	
(21-78)	39-91	Pristovšek Stanko
(26-24)	26-19	Slov. domobranci
(26-25)	26-48	Kap. Kuhar
(26-27)	26-47	Vidic & Co
(26-52)	26-49	»Merkur« trg. dr.
(27-21)	27-20	Cesar Martin
(27-22)	27-32	Klanjšček Jože
(27-25)	27-31	Bracar Franc
(27-28)	27-34	Slov. Dom., Lovše, Autodelavnica
(27-61)	27-60	Dr. Röger Janko
(27-63)	27-68	Postaja Ljubljana
(27-65)	27-69	Mikar Janko
(27-70)	27-87	Gosp. Zveza
(28-71)	28-61	Rojc Ivan
(28-73)	28-63	Tosti Avgust
(28-76)	28-67	Bonač Franc
(30-11)	30-51	Rozman Ivan
(30-12)	30-52	Dr. Hafner Janko
(30-13)	30-53	Potratlo Alojzij
(30-14)	30-54	Automontaža
(30-18)	30-58	Bizjak Franja
(31-73)	31-90	Cad Agata
(31-76)	31-63	Slov. Dom.
(31-78)	32-48	Ing. Skof Rudolf
(33-24)	33-30	Dr. Golia Adolf
(33-26)	33-34	Ing. Prelovšek Matko
(33-28)	33-38	Dr. Kambič M.
(35-01)	34-98	Družba sv. Rafaela
(35-02)	35-78	Davčna uprava mesto
(40-34)	28-42	Kolodvorski misijon
(40-80)	28-50	Briški Jože
(40-61)	29-14	Poko. zavod za nam.
(40-62)	29-15	Poko. zavod za nam.
(40-63)	29-16	Poko. zavod za nam.
(40-88)	28-40	Gombač Erle
(41-01)	30-11	Poštna direkcija
(41-02)	30-12	
(41-03)	30-13	
(41-04)	30-14	
(41-06)	30-16	
(41-07)	30-17	
(41-08)	30-18	
(41-09)	30-19	
(41-10)	30-20	
(41-31)	28-31	Slov. dom
(43-00)	33-20	Pošta Ljubljana 1
(43-01)	33-21	
(43-02)	33-22	
(43-03)	33-23	
(43-04)	33-24	
(43-05)	33-25	
(43-06)	33-26	
(43-07)	33-27	
(43-08)	33-28	
(43-09)	33-29	
(43-10)	34-10	
(43-11)	34-11	
(43-13)	34-08	
(43-14)	34-09	
(43-15)	34-12	
(44-11)	35-01	III. t. t. t. sekcija
(44-12)	35-02	
(44-13)	35-03	
(44-14)	35-04	
(44-15)	35-05	
(44-16)	35-06	
(44-17)	35-07	
(44-18)	35-08	
(44-19)	35-09	
(44-71)	29-71	Dečji in mater. dom
(44-72)	29-70	Pokr. dečji dom
(44-81)	26-10	Kranj. dež. elektr.
(44-82)	26-12	Kranj. dež. elektr.
(44-84)	26-02	Ing. Dimnik Ciril
(44-86)	26-05	Zajec Marija
(44-90)	26-50	Ing. Zajec Slavko
(45-01)	30-01	Poštna direkcija
(45-05)	30-05	Poštne delavnice
(45-06)	30-07	Slov. dom
(45-07)	31-78	Pošta Ljubljana 10
(45-08)	30-15	Poštna direkcija
(45-10)	31-79	Pošta Ljubljana 11
(45-11)	31-11	Pošta Ljubljana 1
(45-12)	35-20	III. t. t. t. sekcija
(45-32)	30-25	Odbor za preskrbo povratnikov in pribežnikov
(45-33)	30-26	Ljudska šola Vič
(45-35)	30-27	Sola na Grabnu

(45-37)	30-28	Gluhonemnica
(45-38)	30-33	Ljud. šola na Prulah
(45-39)	30-35	Slov. dom.
(45-40)	30-37	Sola za zaščit. sestre
(45-44)	30-60	Pokr. gas. poveljstvo
(45-46)	30-97	Blaganje ing. Dušan
(45-47)	30-49	Pielick Ivan
(45-51)	30-63	Vida Ivan
(45-54)	30-65	Kap. Meglič
(45-58)	30-69	Kenda Ivan
(45-60)	30-70	Ing. Borštner Ognj.
(45-61)	26-53	Teren. tehn. sekc. za regul. Ljubljane
(45-62)	26-61	Sef Pokrajina. uprave
(45-63)	30-72	Protilet. zašč. Privoz
(45-64)	26-62	Sef pokrajina. uprave
(45-66)	30-73	Dr. Volavšek Branko
(45-68)	26-68	Zaloga šolskih knjig
45-69	26-69	Zaloga šolskih knjig
(45-70)	26-85	Slov. dom.
(45-71)	26-21	Sef pokrajina. uprave
(45-72)	26-22	
(45-73)	26-23	
(45-74)	26-24	
(45-75)	26-25	
(45-76)	26-26	
(45-77)	26-27	
(45-79)	26-29	
(45-83)	30-75	Bizjak Venčeslav
(45-85)	30-40	Združ. vojn. invalid.
(45-87)	30-81	Poštna zadruga
(45-90)	30-90	Brata Zmuc
(45-96)	30-96	Nabavljalna zadruga mestn. uslužbencev
(45-97)	30-97	Kmečka pisarna
(46-02)	31-70	Pošta Ljubljana 2
(46-03)	31-71	Pošta Ljubljana 3
(46-04)	31-72	Pošta Ljubljana 4
(46-05)	31-73	Pošta Ljubljana 5
(46-06)	31-74	Pošta Ljubljana 6
(46-07)	31-75	Pošta Ljubljana 7
(46-08)	31-76	Pošta Ljubljana 8
(46-09)	31-77	Pošta Ljubljana 9
(46-11)	34-01	Operno gledališče
(46-13)	34-26	Okrajno glavarstvo
(46-12)	34-02	Dramsko gledališče
(46-15)	33-41	Občina Dobrunja
(46-16)	33-47	Tobačna tovarna
(46-18)	33-48	Sef Pokr. uprave
(46-22)	33-49	Konvikt Notre Dame
(46-27)	33-51	Gerovac Mate
(46-30)	31-30	Bidovec Stanko
(46-32)	31-32	Jeras Maks
(46-33)	31-04	II. žen. real. gimn.
(46-34)	31-14	Drž. učiteljske
(46-37)	31-15	Dvoraz. trg. šola
(46-41)	31-27	Univerza
(46-42)	31-28	Univerza
(46-44)	30-10	Ing. Leonardis Julij
(46-45)	31-52	Fiziološki institut
(46-46)	31-53	Histološki institut
(46-48)	31-45	Dr. Luzar Jože
(46-49)	31-47	Teološka fakulteta
(46-50)	31-65	Kosler Adelina
(46-55)	26-51	Sef Pokr. uprave
(46-57)	26-52	Sef Pokr. uprave
(46-59)	31-57	Stadion
(46-61)	27-61	Sef Pokr. uprave
(46-64)	27-62	
(46-65)	27-63	
(46-67)	27-64	
(46-68)	27-65	Prevod
(46-69)	31-69	Inspekcija dela
(46-70)	27-70	Papirocel
(46-71)	27-21	Sef Pokr. uprave
(46-72)	27-22	
(46-73)	27-23	
(46-74)	27-24	
(46-75)	27-25	
(46-76)	27-26	
(46-77)	27-66	Prevod
(46-79)	27-79	Podkovska šola
(46-80)	31-80	Zdr. p. t. t. usluž.
(46-83)	27-92	Delovni urad
(46-84)	27-93	Delovni urad
(46-86)	27-96	Pokr. delavska zveza
(46-87)	27-97	Pokr. delavska zveza
(46-88)	27-95	Delavska kuhinja, po krajini. del. zvez
(47-11)	31-87	Zaveščišče Sv. Jože